

Verslag raadscommissie ad hoc: 20 maart 2013

Openbare zitting

Aanwezige leden: Koen Van Roey, voorzitter, Erwin Cleopater, ondervoorzitter, René De Becker, Julia De Coster, Tom Jaspers, Melody Debaetselier, Katrijn Willems, effectieve leden van de raadscommissie, en Marinus van Greuningen, lid met raadgevende stem.

Verontschuldigde leden: nihil

Afwezige leden: Mia Vandervelde, effectief lid, en Roger Broos, lid met raadgevende stem.

Aanwezig in het kader van het dossier :

Chris Taes (burgemeester), Harold Vanheel (schepen), Sabine Ledens (schepen)

Start vergadering 19:05 uur

Onderwerp:

- **Resolutie m.b.t de hoofdstedelijke gemeenschap van Brussel**

Voorzitter de heer Koen Van Roey opent de vergadering en verwelkomt iedereen.

De voorzitter geeft kort een toelichting over het te behandelen punt. De voorzitter geeft vervolgens het woord aan Schepen Harold Vanheel voor de toelichting van het onderwerp.

Schepen Harold Vanheel:

1. Kader

In het kader van de zesde staatshervorming werd een **hoofdstedelijke gemeenschap van Brussel (BHG)** opgericht. We verwijzen hiervoor naar de bijzondere wet van 19 juli 2012 (Belgisch staatsblad 22 augustus 2012 – nieuw artikel 92bis, §7 BWHI).

Deze hoofdstedelijke gemeenschap zou zijn opgericht om overleg te organiseren in Gewestaangelegenheden die meerdere Gewesten aanbelangen. Het zou in het bijzonder gaan over mobiliteit, verkeersveiligheid en wegenwerken van, naar en rond Brussel.

Volgens deze wet, moeten de Gewesten en alle gemeenten van Vlaams- en Waals-Brabant en van het Brusselse hoofdstedelijke Gewest verplicht (van rechtswege) deel uitmaken van deze organisatie. De provincies Vlaams- en Waals-Brabant kunnen vrijwillig aansluiten. Het lidmaatschap voor de gemeenten is verplicht. Willens nillens is dus ook Kortenberg plots lid van de Brusselse Hoofdstedelijke Gemeenschap.

Overleg tussen de gemeenten en tussen de verschillende bestuursniveau is onontbeerlijk om tot een degelijk en efficiënt bestuur te komen. Elk bestuursniveau moet daarbij zijn verantwoordelijkheid nemen. De middelen en structuren daartoe bestaan echter reeds.

We kunnen enkel vaststellen dat deze nieuwe hoofdstedelijke gemeenschap georganiseerd zal worden door de Gewesten en hoofdzakelijk zal werken rond Gewestthema's. Het opzet is bovendien nogal eenzijdig gericht op Brussel en te weinig op de omliggende gemeenten.

Een dergelijke structuur biedt dan ook geen enkele aantoonbare meerwaarde voor deze gemeenten in het algemeen en Kortenberg in het bijzonder. Het verplicht lidmaatschap zonder deze gemeenten echt te betrekken in de organisatie is zelfs contraproductief. Het opzetten van een permanente structuur voor het organiseren van niet verplicht overleg biedt geen meerwaarde. Een dergelijke werkwijze dreigt eerder kosten dan baten te brengen.

Daarenboven blijkt dat sommigen deze nieuwe structuur nu al kaderen in een uitbreiding of minstens het doorbreken van het ‘carcan’ rond Brussel. Zo stelde de MR op zijn website: “*Bruxelles est élargie par la mise en place d’une communauté métropolitaine comprenant l’ensemble des communes du grand Brabant.*” Joelle Milquet, vice-premier in de federale regering ook via op haar website: “*Comme Joëlle Milquet le voulait depuis longtemps, une communauté métropolitaine, dont le principe sera inscrit dans la loi spéciale, verra le jour, ce qui organise le désenclavement de Bruxelles de manière évidente.*” De gemeenten van Vlaams-Brabant en Kortenberg in het bijzonder hebben echter geen nood aan bijkomende communautaire problemen.

Ook vanuit werkgeversstandpunt is men niet direct voorstander van deze nieuwe structuur. Het Voka-Comité Brussel, hoewel al lang vragende partij voor een bestuurlijke hervorming binnen de Brusselse regio, ziet de vorming van een ‘aire métropolitaine’ met 135 gemeenten niet meteen zitten. Bij monde van voorzitter Joris Tiebout stelt het VCB: “Dit blijft een mistig gegeven. Laat ons de Hoofdstedelijke Gemeenschap een kans geven als interregionaal samenwerkingsplatform tussen de gewesten, en niet als een intercommunaal verband. Het gaat hier immers om gewestelijke bevoegdheden als mobiliteit, ruimtelijke ordening, werkgelegenheid. Als alle gemeenten van de vroegere provincie Brabant lid worden, wordt dit een veel te logge structuur.” Hij voegt er nog aan toe dat ook Beliris best wordt geïntegreerd. Beliris is het samenwerkingsverband tussen het Brussels Hoofdstedelijke Gewest en de federale overheid voor de ondersteuning van de hoofdstedelijke en internationale functie.

Daarom besluit het College:

- Kortenberg kiest resoluut voor doeltreffend overleg en een efficiënte samenwerking met andere gemeenten. Het college ziet echter geen enkele reden om dit overleg te houden binnen de nieuwe hoofdstedelijke gemeenschap van Brussel.
- De nieuwe hoofdstedelijke gemeenschap biedt geen enkele aantoonbare meerwaarde voor het overleg tussen de gemeenten in en met Vlaams-Brabant en Brussel.
- De gemeenten hebben geen enkele impact op de organisatie van deze nieuwe instelling (die Gewestelijk zal worden vastgesteld) en hebben ook geen enkele impact op hun keuze tot deelname (verplicht lidmaatschap). De organisatie lijkt bovendien nogal eenzijdig op Brussel te zijn gericht.
- Deze nieuwe instelling zal de communautaire spanning terug opdrijven, iets waar de gemeenten van Vlaams-Brabant geen nood aan hebben.

2. Resolutie **Resolutie met betrekking tot de** **hoofdstedelijke gemeenschap van Brussel**

De gemeenteraad:

Gelet op artikel 22 van het gemeentedecreet;

Gelet op artikel 2 van het gemeentedecreet;

Gelet op de Bijzondere wet van 19 juli 2012 tot aanvulling van artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, wat de hoofdstedelijke gemeenschap van Brussel betreft;

Overwegende dat een hoofdstedelijke gemeenschap wordt opgericht waar al de gemeenten van Vlaams-Brabant verplicht deel van zullen uitmaken en dus ook Kortenberg;

Overwegende dat deze materie zodoende bij uitstek van gemeentelijk belang is;

Overwegende dat de gemeenten geen inbreng zullen hebben in de wijze waarop de hoofdstedelijke gemeenschap wordt georganiseerd;

Overwegende dat het overleg zich toespitst op gewestmateries;

Overwegende dat het doel van de hoofdstedelijke gemeenschap beperkend wordt omschreven als het overleg tussen “Brussel en zijn hinterland”;

Overwegende dat het overleg en aanwezigheid in de hoofdstedelijke gemeenschap geen verplicht karakter kan hebben;

Aangezien elke gemeente een bijzonder groot belang heeft bij constructief overleg en nauwe samenwerking op basis van vrijwilligheid en niet met dwangmiddelen;
Aangezien de wijze waarop dit overleg wordt georganiseerd de kwaliteit en doeltreffendheid ervan nauw beïnvloedt;
Aangezien het lidmaatschap van deze hoofdstedelijke gemeenschap wel verplicht is, maar het effectieve en constructieve overleg dat niet kan zijn;

Verklaart:

- Geen meerwaarde te zien in de op te richten hoofdstedelijke gemeenschap van Brussel;
- Bijgevolg geen overleg te zullen plegen via de hoofdstedelijke gemeenschap en niet deel te zullen nemen aan de vergaderingen van deze nieuwe instelling wanneer hij daartoe wordt uitgenodigd;

Roept het college van burgemeester en schepenen op:

- Geen overleg te plegen via de Hoofdstedelijke Gemeenschap van Brussel en niet deel te nemen aan de vergaderingen van deze nieuwe instelling;
- Enkel desgevallend overleg te organiseren op basis van noodzaak en via adequate, reeds bestaande kanalen;
- De Hoofdstedelijke Gemeenschap van Brussel louter te beschouwen als een interregionaal samenwerkingsplatform tussen de gewesten, en niet als een intercommunaal verband, gezien het hier om gewestelijke bevoegdheden gaat.

Roept de Vlaamse regering op:

- De spreekbuis te zijn van de legitieme eisen van de Vlaamse gemeenten in de Rand rond Brussel ten aanzien van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, meer bepaald inzake Gewestmateries zoals mobiliteit, openbare werken en infrastructuur;
- Een duidelijk standpunt in te nemen ten aanzien van deze nieuwe overlegstructuur en ze niet te laten misbruiken als instrument tot afbouw van het exclusief Nederlandstalige statuut van de Vlaamse gemeenten in de Rand rond Brussel;
- Het Vlaamse karakter van de gemeenten in de Rand rond Brussel te doen respecteren.

De voorzitter Koen Van Roey dankt schepen Vanheel voor de toelichting..

Onderstaande vragen worden gesteld:

Katrijn Willems: “Is de gemeente Kortenberg verplicht om deel te nemen aan de vergaderingen van de hoofdstedelijke gemeenschap?”

Antwoord: Lidmaatschap is verplicht, bijwonen van de vergadering is niet verplicht.

“Welke kanalen/overlegstructuren bestaan er nu?”

Antwoord: Er bestaan nu verschillende kanalen binnen het Vlaamse en Waalse Gewest. Ook op provinciaal vlak zijn er verschillende overlegstructuren waar gewestmateries, zoals bijvoorbeeld mobiliteit, verkeersveiligheid en wegenwerken, worden besproken.

“Is het voor Kortenberg geen gemiste kans om niet deel te nemen aan de vergaderingen van de hoofdstedelijke gemeenschap Brussel, want dan worden we niet betrokken bij mobiliteitsbeslissingen en andere belangrijke zaken op gewestniveau?”

Antwoord: Er is geen behoefte aan een structuur die Vlaams-Brabant overspant. Er bestaan reeds verschillende overlegstructuren waar Kortenberg van deel uitmaakt. Dit overleg zal in de omgekeerde richting werken. Ze zullen zoeken naar de noden van Brussel, en niet naar die van Kortenberg. Bovendien ziet Kortenberg dit als een poging tot verfransing, althans dit kunnen we afleiden uit de uitspraken van de MR en Joëlle Milquet.

De burgemeester en het schepencollege ziet deze hoofdstedelijke gemeenschap Brussel als een sluipende manier tot verfransing. Kortenberg doet veel inspanningen om voor een goede integratie te zorgen en het Vlaams karakter van de gemeente te behouden.

Katrijn Willems vindt het niet deelnemen aan de hoofdstedelijke gemeenschap Brussel een gemiste kans voor Kortenberg, want we willen meer inspraak hebben en we weigeren om deel te nemen aan dit gewestoverleg. Ze vindt dat dit wijst op het niet opnemen van verantwoordelijkheid.

Marinus van Greuningen: *“Kan deze overleg met de hoofdstedelijke gemeenschap geen oplossing bieden voor bijvoorbeeld het vliegtuigenproblematiek?”*

Antwoord: Het probleem zal niet sneller opgelost worden via dit gewestoverleg. Ze hebben niet de juiste bevoegdheid hiervoor. Bovendien bestaan er reeds andere overlegstructuren die de vliegtuigenproblematiek aankaarten.

Zou het niet beter zijn om eerst deel te nemen aan de vergaderingen en nadien pas afhaken, indien er met ons geen rekening wordt gehouden?

Antwoord: Nee, dit is niet de visie van het schepencollege. Er bestaan reeds andere overlegstructuren, en indien we hier ook aan deelnemen, zal dit meer voor verwarring zorgen. En dit hoeft niet voor Kortenberg. Bovendien is een gewestoverleg niet de oplossing voor een goed overleg.

Indien we niet meedoen, dan kunnen we toch geen steun bieden aan de Vlaamse vertegenwoordigers binnen het Brussels gewest?

Antwoord: De stem van de Vlaamse regering weegt meer door dan die van Kortenberg.

Volstaan de huidige overlegstructuren?

Antwoord: Er is geen nood aan een extra laag van overlegstructuren. En je lost de problemen niet op door mee te doen aan een extra laag overlegstructuur. We kunnen beter onze krachten bundelen in de bestaande overlegstructuren om een dialoog aan te gaan met Brussel.

Een voorstel van voorzitter Koen Van Roey is om de tekst te verduidelijken, zodanig dat de resolutie kan tegemoet komen aan de geformuleerde opmerkingen van de raadscommissie.

De voorzitter stelt voor om Vlaamse regering op te roepen om de bestaande overlegstructuren te verbeteren en er voor te zorgen dat er voldoende rekening wordt gehouden met het standpunt van de gemeenten. De verbetering zal niet evident zijn, maar het heeft geen zin om een extra laag overleg te creëren, dat zal voor meer verwarring zorgen.

Raadslid Willems geeft aan dat zij haar standpunt niet wenst te wijzigen, en dus besluit de voorzitter dat er onvoldoende redenen zijn om de tekst aan te passen.

De meerderheid van de aanwezige raadsleden geeft aan dat zij de voorgestelde resolutie aanvaarden.

Omstreeks 19:45 dankt de voorzitter iedereen voor zijn aanwezigheid en deskundige uitleg en sluit hij de vergadering.

De verslaggever,
Victoria Chebotareva
Adm. medewerker dienst Algemene Zaken